

ความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุกับประสิทธิผลการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา
โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
The relationship of causal factors to management effectiveness
of educational personnel Community Prachathipat Wittayakarn School Pathum Thani
Primary Educational Service Area District Office 2

อัยยพงศ์ ปาละหงษา
ดร.วิชาญ เจริญวิไลรัตน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โนตะวัน กำห่อม
วิทยาลัยทองสุข
Touchayapong Palahongsa
Dr. Wichan Reenwilairat
Assistant professor Dr.Naitawan Kumhom
Thong Sook College
Email: ntawan@hotmail.com

วันที่รับบทความ: 5 กันยายน 2565; วันที่แก้ไขบทความ 21 ธันวาคม 2565; วันที่ตอบรับบทความ: 30 ธันวาคม 2565
Received: September 5, 2022; Revised: December 21, 2022; Accepted: December 30, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ระดับศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุในการบริหาร 2) ศึกษาความสัมพันธ์ประสิทธิผลการบริหาร และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุกับประสิทธิผลการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 79 คน เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยเชิงสาเหตุ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบอันดับแรก คือด้านการบริหารจัดการ รองลงมา คือด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ด้านภาวะผู้นำ ด้านการพัฒนาบุคลากร และอันดับสุดท้ายคือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 2) ประสิทธิภาพการบริหาร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือด้านการบริหารวิชาการ รองลงมาคือด้านบริหารทั่วไป ด้านบริหารงบประมาณ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านบริหารบุคคล 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุกับประสิทธิผลการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวม มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : ปัจจัยเชิงสาเหตุ, ประสิทธิภาพ, การบริหาร

Abstract

This research aims to 1) To study the causal factors in management 2) To study the level of management effectiveness and 3) to study the relationship between causal factors and administrative effectiveness of educational personnel. Community School Prachathipat Wittayakarn Pathum Thani Primary Educational Service Area District Office 2 The research population was 79 people. The research instruments were questionnaires, data analysis. Finding Percentage, Mean, and Standard Deviation and find the relationship by using the Pearson correlation coefficient.

The results showed that 1) causal factors at a high level When considering each aspect, the first place was management, followed by atmosphere and organizational culture. Leadership Personnel Development and the final ranking is Curriculum and Instructional Management 2) Management Effectiveness at a high level When considering each aspect, it was found that the first place was academic administration. followed by general management budget management and the final ranking is 3) The relationship between causal factors and management effectiveness of educational personnel. Community Prachathipat Wittayakarn School Office of Pathum Thani Primary Education Service Area 2, as a whole, the positive correlation was at a moderate level. statistically significant at 0.01

Keyword: Causal factors, Efficacy, Administration

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 มาตรา 39 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ไปยังสถานศึกษาตามภารกิจหลักของสถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะทำให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัวและรวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการและสามารถพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนในชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมี

ประสิทธิภาพ และรัฐบาลไทยได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 ได้กล่าวถึง การพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติและในทุกช่วงวัยสามารถได้รับการพัฒนาและยกระดับได้เต็มศักยภาพและเหมาะสม ประกอบด้วย การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตควบคู่กับการปฏิรูปที่สำคัญ ทั้งใน ส่วนของการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมเพื่อให้คนมีความดีอยู่ใน “วิถี” การดำเนินชีวิตและมีจิตสำนึก ร่วมในการสร้างสังคมที่น่าอยู่ และมีการปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉมในทุกระดับตั้งแต่ระดับปฐมวัย จนถึง การเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการ ออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการ พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่าง ต่อเนื่อง แม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว รวมถึงความตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย ตลอดจนพัฒนาและรักษากลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษของพหุปัญญาแต่ละประเภท (บันเย็น เฟิงกระจ่าง .2561: 35 - 36)

การบริหารงานในสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย ประการที่จะช่วยให้การบริหารงานในสถานศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายและประสบผลสำเร็จสูงสุดโดยการใช้ ทฤษฎีการบริหารมาประยุกต์ใช้หรือกระบวนการบริหารซึ่งการบริหารที่ดีจะต้องอาศัยทักษะและกระบวนการ การบริหารงานเป็นหลักตลอดจนการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ในการ บริหารจัดการงานในด้านต่างๆให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์ ต่อการศึกษาอย่างสูงสุดจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด ซึ่งจะต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของครู และบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารงานให้ผลงานที่จะได้ออกมานั้นเป็นไป อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ (ปฏิภาณพล อุตสาหกรรม.2563:7)

การบริหารจัดการเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารโรงเรียน การบริหารและจัดการ เป็นกลไกในการ ขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย แต่จะบริหารและจัดการอย่างไรให้เกิดประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารเป็นตัวจักรสำคัญที่สุดเพราะผู้บริหารเป็นผู้กำหนดทิศทางการทำงานและใช้หลักการกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมในการบริหาร ในปัจจุบันสิ่งที่ท้าทายความสามารถของผู้บริหารอีกประการหนึ่ง คือ การทำ ให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงหน้าที่รับผิดชอบแม้งานสอนจะเป็นงานหลักแต่งานในหน้าที่พิเศษ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนเป็นหน้าที่ที่ครูปฏิเสธไม่ได้ จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะทำให้ครูทุก คนรักในงานสอน มีการทำงานและเก็บงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดสารสนเทศที่มีความหมายและสามารถ นำไปใช้ได้ตามความมุ่งหมายทันการณ์ ปัจจัยการบริหารโรงเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญที่เป็นตัวชี้วัดองค์ประกอบใน การบริหารจัดการโรงเรียน โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จย่อมมีปัจจัยการบริหารที่แตกต่างไปตามบริบทแต่ละ โรงเรียน อีกทั้งยังเป็นไปตามกระแสของโลกาภิวัตน์ที่มีปรากฏในช่วงขณะนั้น ๆ ผู้บริหารที่ชาญฉลาดย่อมมี การปรับเปลี่ยนปัจจัยการบริหารโดยคำนึงถึงเหตุผล ประมาณการ บุคคล และชุมชน(ปริณู โชติ นาราวีณ.2564:3)

ประสิทธิผลโรงเรียนเกิดจากปัจจัยการบริหารโรงเรียนที่ดี มีองค์ประกอบที่ครบถ้วน โรงเรียนที่มีปัจจัยการบริหารที่ดี กล่าวคือ มีสภาพทางสังคม บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวผู้เรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้อย่างเหมาะสม มีความพร้อมในด้านทรัพยากรต่าง ๆ เอกสาร สื่อวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสมมีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีงบประมาณเพียงพอและมีทรัพยากรมนุษย์ที่พร้อมเพรียง ย่อมส่งผลให้การบริหารงานโรงเรียนตามขอบข่ายงานที่ได้รับจากการกระจายอำนาจ ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ บุคลากร วิชาการและการบริหารทั่วไป มีประสิทธิภาพประสิทธิผลตามเป้าหมายที่โรงเรียนได้วางไว้ เมื่องานตามขอบข่ายที่วางไว้มีประสิทธิภาพได้ประสิทธิผลก็ย่อมส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน โดยส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะในด้านต่าง ๆ สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเห็นคุณค่าของการดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข ก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศชาติได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน(วิมาลย์ สิททอง.2563:4)

ความเป็นเลิศของในการจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพและประสิทธิผล จึงเป็นหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องขององค์การทางการศึกษาทุกระดับ (Saruda, C. 2017) ดังนั้น จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นและเป็นหน้าที่หลักที่องค์กรทางการศึกษาต้องรับผิดชอบในการวางนโยบาย การบริหารจัดการทางการศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา เพราะเป็นกระบวนการที่มุ่ง พัฒนาค้นให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพมีความสามารถเต็มศักยภาพ มีการพัฒนาที่สมดุลทั้งสติปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาการเจริญเติบโต เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันทาง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในยุค ทศวรรษที่ 21 คุณภาพการศึกษาเป็นผลผลิตที่เกิดจากการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การจัดการศึกษาหลายด้านด้วยกัน ทั้งนี้คุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่สนับสนุนการจัดการศึกษา (Haydren and Thomson. 2007: 7) แนวคิดของของ ฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel, 2008: 294) ที่พบว่าประสิทธิผล ขององค์การหรือโรงเรียนเป็นผลผลิตที่เกิดจากการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนซึ่งพิจารณา จากการบรรลุเป้าหมาย การบริหารภายใน การปรับตัว และความพึงพอใจ และผลผลิตที่สำคัญคือ คุณลักษณะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Owens, 2004 ; Hoy & Miskel, 2008) เพื่อให้สอดคล้อง กับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ โดยการศึกษาจะต้องมีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาให้สูงขึ้น ให้มีมาตรฐานสูงเทียบเท่าสากล อีกทั้งยังต้องสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา เศรษฐกิจ การเมือง และความคาดหวังของสังคมไทยในการพัฒนาประเทศมุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นหลัก ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่หลักที่องค์กรด้านการศึกษจะต้องรับผิดชอบในการวางนโยบาย การบริหารจัดการด้านการศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา

ดังนั้นแล้วปัจจัยเชิงสาเหตุจึงมีผลกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน ตามขอบข่ายที่ได้รับการกระจายอำนาจจากส่วนกลาง อีกทั้งยังมีส่วนต่อการพัฒนาเยาวชนบุคคลในโรงเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของชาติได้ด้วยผู้วิจัยในฐานะบุคลากรทางการศึกษาจึงเห็นความสำคัญ ของปัจจัยเชิงสาเหตุในการ

บริหารงานอันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหาร โรงเรียน ซึ่งจะทำให้การพัฒนาในทุกด้านเกิดขึ้น ทั้งการบริหารงานวิชาการ บุคคล การเงิน และการบริหารทั่วไป เมื่อการบริหารดีก็จะส่งผลให้มีการจัดการศึกษาที่ดีกับเยาวชนอย่างครบถ้วนพอเหมาะกันในทุก ๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองก็จะมีคุณภาพเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะครุมีความสนใจที่จะศึกษา ความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุกับประสิทธิภาพการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 และนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาอันจะส่งผลต่อภาพรวมการบริหารนำไปสู่พัฒนาการศึกษาทุกด้านให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยเชิงสาเหตุในการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุกับประสิทธิภาพการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุกับประสิทธิภาพการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผู้วิจัย โดยเป็นวิจัยเชิงเปรียบเทียบสาเหตุ (Causal-Comparative Research) ในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขต ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ จำนวน 79 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยเชิงสาเหตุ ดังนี้
 - 1.1 ด้านภาวะผู้นำ
 - 1.2 ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ
 - 1.3 ด้านการบริหารจัดการ
 - 1.4 ด้านการพัฒนาบุคลากร
 - 1.5 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

2. ตัวแปรตาม คือ ดังนี้

2.1 ด้านบริหารวิชาการ

2.2 ด้านบริหารงบประมาณ

2.3 ด้านบริหารบุคคล

2.4 ด้านบริหารทั่วไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยแบบสอบถาม ดังกล่าวสร้างขึ้นจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาออกแบบกรอบแนวคิดการวิจัยให้เหมาะสม จากนั้นส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความถูกต้องของเครื่องมือ ตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (IOC) และปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยแบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของบุคลากรโรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน โดยเป็นแบบสอบถามชนิดให้เลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับปัจจัยเชิงสาเหตุในการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามระดับประสิทธิผลการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ได้แก่ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป โดยคำถามแต่ละข้อมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท สเกล (Likert Scale) (ในตะวัน กำหอม.2559: 38)

5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก

2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง

2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย

1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

2. การพัฒนาเครื่องมือ

2.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ร่างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) พิจารณาคำดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบและให้ความคิดเห็น โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (ในตะวัน กำหอม, 2559: 98)

คะแนน + 1	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้อง
คะแนน 0	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้อง
คะแนน -1	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าคำถามไม่สอดคล้อง

เมื่อผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านพิจารณาแล้ว ผู้วิจัยนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน มาพิจารณารวมกันเป็นรายข้อ เพื่อหาค่าความสอดคล้อง (IOC) หากมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.61 – 1.0 จะเป็นแบบสอบถามที่สามารถนำไปใช้ได้

2.2 นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรจำนวน 30 คน

2.3 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α -Coefficient) ตามแบบครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .97

2.4 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมทั้งหมด 79 ชุด เท่ากับจำนวนประชากรทั้งหมด โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แจกแบบสอบถามและชี้แจงพร้อมอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเองในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2565

3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบดูความถูกต้องและนับจำนวนให้เท่ากับจำนวนประชากรกรณีแบบสอบถามไม่ครบถ้วนหรือไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจะดำเนินการแจกแบบสอบถามใหม่อีกครั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำผลคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมด ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้ค่าสถิติ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับปัจจัยเชิงสาเหตุในการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ทั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนมาวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยที่ได้

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ทั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนมาวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยที่ได้โดยใช้เกณฑ์การประมาณค่า ตามแนวคิดของ ดั้งนี้ เบสท์ (Best. 1977: 147 อ้างถึงใน ในตะวัน กำหอม. 2559: 66) การแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	ปัจจัยเชิงสาเหตุ/ประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	ปัจจัยเชิงสาเหตุ/ประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	ปัจจัยเชิงสาเหตุ/ประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	ปัจจัยเชิงสาเหตุ/ประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	ปัจจัยเชิงสาเหตุ/ประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุกับประสิทธิผลการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ซึ่งเป็นสถิติที่ใช้เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปร (Pearson's product moment correlation coefficient (r) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	.91-1.00	หมายถึง	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	.71-.90	หมายถึง	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	.31-70	หมายถึง	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	.01-.30	หมายถึง	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	.00	หมายถึง	ไม่มีความสัมพันธ์

สรุปผล

1. ระดับปัจจัยเชิงสาเหตุในการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบอันดับที่ 1 คือด้านการบริหารจัดการ รองลงมา คือด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการพัฒนาบุคลากร และอันดับสุดท้ายคือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตามลำดับ

2. ระดับประสิทธิผลการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือด้านการบริหารวิชาการ รองลงมาคือด้านบริหารทั่วไป ด้านบริหารงบประมาณ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านบริหารบุคคล

3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุกับประสิทธิผลการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวม มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับประสิทธิภาพการบริหารของบุคลากรทางการศึกษาเรียงตาม ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อันดับที่ 1 คือ การบริหารงานวิชาการ รองลงมา คือ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานงบประมาณ และอันดับสุดท้ายคือ การบริหารงานบุคคล

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านปัจจัยเชิงสาเหตุในการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบอันดับที่ 1 คือด้านการบริหารจัดการ รองลงมา คือด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการพัฒนาบุคลากร และอันดับสุดท้ายคือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของชัยยุทธ ถนอมวงษ์ (2558:45) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการศึกษากับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของข้าราชการครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ย คือ ปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียน ปัจจัยเกี่ยวกับชุมชน และปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเมรินทกาล พัฒนทรัพย์พิศาล (2560: 216 - 222) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่าพบว่าปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประสิทธิผลของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของมัลย์ ลีทอง (2563:4) เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร พบว่า ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการบริหารจัดการด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านงบประมาณ

2. ประสิทธิภาพการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือด้านการบริหารวิชาการ รองลงมาคือด้านบริหารทั่วไป ด้านบริหารงบประมาณ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านบริหารบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของ **เมรินทกาล พัฒนทรัพย์พิศาล** (2560: 216 - 222) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ปัจจัย ทางการบริหารของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ **มัลย์ ลีทอง** (2563:4) เรื่อง ปัจจัยการบริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร พบว่า ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านงานบริหารวิชาการด้านงานบริหารทั่วไป ด้านงาน บริหารงบประมาณ และด้านงานบริหารบุคคล

3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุกับประสิทธิภาพการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวม มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับประสิทธิภาพการบริหารของ บุคลากรทางการศึกษาเรียงตาม ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อันดับที่ 1 คือ การบริหารงานวิชาการ รองลงมา คือ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานงบประมาณ และอันดับสุดท้ายคือ การบริหารงานบุคคล สอดคล้อง กับงานวิจัยของ **เมรินทกาล พัฒนทรัพย์พิศาล** (2560: 216 - 222) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่าปัจจัยทางการ บริหารกับประสิทธิภาพของโรงเรียนโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ สัมพันธ์กันอยู่ในระดับมาก ปัจจัยทางการบริหาร จำนวน 6 ปัจจัย ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพของโรงเรียน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร งบประมาณและทรัพยากรเพื่อ การบริหาร นโยบายสู่การปฏิบัติบุคลากร กระบวนการบริหาร และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร สำหรับปัจจัยที่ไม่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพของโรงเรียน จำนวน 3 ปัจจัย คือ โครงสร้างขององค์การภาวะ ผู้นำของผู้บริหาร สภาพแวดล้อม ชุมชน ท้องถิ่น และแนวทางพัฒนาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ของโรงเรียน เสนอแนะไว้ 6 ปัจจัย ประกอบด้วย นโยบายสู่การปฏิบัติ กระบวนการบริหารบุคลากร งบประมาณและทรัพยากรเพื่อการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและบรรยากาศและวัฒนธรรม องค์กร

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายในการส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ครอบคลุม เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนในรูปแบบต่าง ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องควรจัดหาวิทยากรผู้มีความรู้ความชำนาญในการอบรมในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้กับครูผู้สอน เพื่อที่จะได้เกิดความรู้ความเข้าใจตรงกัน สามารถนามาวางแผนในการจัดการศึกษาในด้านวิชาการร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระหว่างโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษา ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ.(2556).สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน.คู่มือการบริหารโรงเรียน

“ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล”.กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ.(2551).หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551.กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ.(2550). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับพ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร.

ศิริพงษ์ เสาถาญน.(2558). หลักการบริหารการศึกษา : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :บุ๊คพอยท์.

สมพงศ์ เกษมสิน.(2553).การบริหารงานสำนักงานแผนใหม่.กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนา.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.(2551). ชุดฝึกอบรมด้วยตนเองการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ลาดพร้าว.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์.(2550). การกระจายอำนาจบริหารและการจัดการศึกษา. อุดรธานี.

สมยศ นาวิการ.(2551). การบริหารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บรรณกิจ.

ธงชัย สันติวงษ์.(2553). ขอบข่ายและภารกิจการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

- ประภาพรรณ รักเลี้ยง.(2556). **หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา**. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ.(2555).**การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1.**วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- กำธร ปุณณวัฒน์กุล.(2550). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารการศึกษา กับประสิทธิผลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวรรณี เขยสมบัติ.(2554). **การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอลงสังัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2.**วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.มหาวิทยาลัยบูรพา.